

MENTE ET MALLEO GŁÓWNEGO GEOLOGA KRAJU

Zmiana rozporządzenia dotyczącego obszarów dopuszczalnego rozpoznawania potencjalnych miejsc podziemnego składowania CO₂

Krzysztof Galos¹

W dniu 8 czerwca br. Minister Klimatu i Środowiska Paulina Hennig-Kloska podpisała rozporządzenie zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów, na których dopuszcza się lokalizowanie kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla. Zmiana tego tzw. rozporządzenia lokalizacyjnego była od dłuższego czasu oczekiwana przez środowiska zainteresowane rozwojem technologii CCS (*Carbon Capture and Storage*), a oznacza ona zasadniczą zmianę liczby i łącznej powierzchni obszarów potencjalnie dostępnych dla tego typu działalności. Do tej pory potencjalna możliwość lokalizowania kompleksów podziemnego składowania CO₂ była dopuszczona tylko w jednym miejscu – w polskiej części Morza Bałtyckiego. Nowe rozporządzenie rozszerza katalog takich obszarów, wyznaczając 17 obszarów na lądzie oraz 1 obszar na morzu – w wyłącznej strefie ekonomicznej Rzeczypospolitej Polskiej. Wskazane lokalizacje obejmują tereny występowania wybranych głębokich struktur geologicznych, których strop jest położony poniżej 900 m p.p.t. Są one związane – w całości lub w wysokim stopniu – z wyeksploatowanymi złożami węglowodorów na Niżu Polskim i w zapadlisku przedkarpackim, a także z odpowiednimi strukturami występowania poziomów wysoko zmineralizowanych wód podziemnych wieku dolnokredowego, dolnojurajskiego lub kambryjskiego w Polsce środkowej i północnej.

Obszary składowania CO₂ zostały wytypowane na podstawie dogłębnych analiz danych geologicznych, hydrogeologicznych, geofizycznych oraz środowiskowych, które prowadzono pod tym kątem od niemal 20 lat, a w ciągu ostatnich dwóch lat podsumowanych – wraz z odpowiednimi rekomendacjami – przez właściwą grupę roboczą Rady Gospodarowania Zasobami Ziemi. Wybrane struktury spełniają kluczowe kryteria bezpieczeństwa oraz zapewniają potencjalnie odpowiednie warunki geologiczne niezbędne do trwałego i szczelnego składowania CO₂, minimalizując ryzyko jego migracji oraz oddziaływania na ludzi i środowisko.

Zmiana rozporządzenia określa jedynie obszary, w obrębie których dopuszczalne będzie poszukiwanie, rozpoznawanie i dokumentowanie kompleksów podziemnego składowania CO₂, w żaden sposób nie przesądza natomiast o faktycznej lokalizacji tych składowisk. Od wejścia w życie nowych przepisów minie jeszcze wiele miesięcy, zanim będzie możliwe rozpoczęcie szczegółowych badań geologicznych mających na celu ocenę, czy na danym obszarze występują odpowiednie warunki do ewentualnego składowania CO₂ w przyszłości. Prace takie będą bowiem musiały być prowadzone na podstawie zatwierdzonego projektu robót geologicznych, a ten z kolei będzie musiał być poprzedzony uzyskaniem właściwej decyzji środowiskowej. Należy też podkreślić, że wzmiankowane zatwierdzenie projektu robót geologicznych nie będzie automatycznie oznaczało zgody na budowę i eksploatację podziemnego składowiska CO₂. Tego rodzaju przedsięwzięcia będą wymagały przeprowadzenia odrębnych postępowań administracyjnych, w tym w szczególności uzyskania koncesji na podziemne składowanie CO₂, poprzedzonej uzyskaniem właściwej decyzji środowiskowej oraz ustanowieniem odpowiedniego zabezpieczenia finansowego takiej planowanej działalności. Proces ten będzie wieloetapowy i czasochłonny, a zgodnie z obowiązującymi przepisami przewidziany jest w nim udział społeczeństwa. Każda potencjalna inwestycja tego rodzaju będzie podlegała szczegółowej ocenie pod kątem bezpieczeństwa ludzi i środowiska.

Wyniki prac i robót geologicznych, mających na celu udokumentowanie kompleksów podziemnego składowania CO₂, zostaną opisane w dokumentacji hydrogeologicznej oraz geologiczno-inżynierskiej, zatwierdzonych przez Ministra Klimatu i Środowiska. Dokumentacje te będą zawierać m.in. szczegółową ocenę ryzyka oraz kompleksową ocenę możliwości wykonania projektowanej inwestycji wraz z analizą zagrożeń dla bezpieczeństwa powszechnego oraz dla środowiska na wszystkich etapach – od budowy, przez eksploatację, aż po likwidację i okres po zamknięciu podziemnego składowiska CO₂.

¹ Ministerstwo Klimatu i Środowiska, ul. Wawelska 52/54, 00–922 Warszawa.